



Onderwerp:	Bezuinigingen bij de Brandweer Helmond
Datum	21 februari 2011
Partij:	SP
Bijlage:	12
Ingekomen brief griffie:	21 februari 2011
Antwoord college:	22 maart 2011

Aan het college van burgemeester en wethouders van Helmond,

Maandag 14 februari is in de commissie ABA een presentatie gegeven door de veiligheidsregio en de brandweer Helmond. Aan de orde kwamen recente maatregelen die door het kabinet zijn aangekondigd, de ontwikkelingen waar de brandweer de komende jaren mee te maken zal krijgen en de bezuinigingsopgave van 10% op het budget van de brandweer.

Tijdens de presentatie werd de 'uitruk op maat' als een van de mogelijkheden gepresenteerd om het brandweervak te vernieuwen. Uitrukken op maat wil zeggen met minder dan de vaste bezetting van zes man uitrukken. In het Eindhovens Dagblad van 17 februari viel te lezen dat de brandweer dit jaar gaat starten met een proef. De SP is hierover enigszins verbaasd, omdat n.a.v. de presentatie volgens ons nog niet vaststond dat dit experiment ook daadwerkelijk zou gaan draaien. Het werd in onze ogen genoemd als een mogelijkheid, die verder uitgewerkt moest worden. Vandaar dat wij de volgende vragen hebben, mede n.a.v. de presentatie:

- 1) Klopt de berichtgeving in het ED dat de brandweer dit jaar gaat starten met een proef waarbij uitgerukt gaat worden met vier i.p.v. zes brandweerlieden? Wanneer is dit besluit genomen? Heeft de OR hiermee ingestemd? Per wanneer gaat deze proef van start?
- 2) Welke criteria gaan er gelden voor een uitruk op maat? Wanneer mag wel met minder dan zes man uitgerukt worden, en wanneer niet? Waar wordt dit vastgelegd? Hoe wordt toegezien op correcte uitvoering hiervan?
- 3) Is dit experiment aangemeld bij de NVBR, die een overzicht houden van alle landelijke experimenten onder de zogenaamde paraplu?
- 4) Zijn de Helmondse brandweerlieden betrokken bij dit besluit? Hebben zij mee kunnen praten over dit experiment? Hoe? Wat was hun mening? Wat is hiermee gebeurd?
- 5) Wat is de tijdswinst indien met minder dan zes brandweerlieden uitgerukt gaat worden? En wat is het tijdsverlies als toch blijkt dat een tweede voertuig nodig is, omdat vier man niet voldoende is om efficiënt of zonder gevaar een brand te bestrijden?
- 6) Kunt u garanderen dat de veiligheid van de inwoners van Helmond en de brandweerlieden nimmer in gevaar komt door dit experiment? Welke maatregelen neemt u daartoe?
- 7) Wordt het experiment gedurende de looptijd gevolgd? Kan er ingegrepen worden als blijkt dat de risico's te hoog zijn? Wie is hiervoor verantwoordelijk?
- 8) Wanneer volgt een evaluatie van dit experiment? Wordt de werkvloer hierbij betrokken? Hoe? Bent u bereid de gemeenteraad over de uitkomsten te informeren?

Namens de SP-fractie,
Erik de Vries

Antwoord college van burgemeester en wethouders:

Naar aanleiding van uw bovengenoemde brief, delen wij u het volgende mede.

1. *informeel hebben wij toestemming gegeven om de voorbereidingen te treffen om dit jaar te starten met een pilot waarbij voor een select aantal klussen uitgerukt gaat worden met 4 brandweerlieden en een innovatief voertuig. Deze selectie is gemaakt op basis van een grondige risicoanalyse waarbij veiligheid van de 'klant' en brandweerlieden nadrukkelijk de aandacht hebben. Voor klussen die niet tot de selectie behoren wordt uitgerukt met een tankautospuit met 6 brandweerlieden. Het Dagelijks Bestuur van Veiligheidsregio Brabant Zuidoost zal te zijner tijd geadviseerd worden om*

een en ander bestuurlijk te besluiten. De ondernemingsraad heeft tot dusver nog geen formele rol binnen het onderzoek gehad. Maar bij de inrichting van de projectstructuur is terdege rekening gehouden met medezeggenschap. Naast een drietal werkgroepen onder regie van een projectgroep die technisch-inhoudelijk onderzoek verrichten naar een mogelijk nieuw bedrijfsmodel bestaat ook een Gideonsbende/klankbordgroep. Alle (deel)resultaten vanuit de werkgroepen worden ter consultatie voorgelegd aan de Gideonsbende. Zowel de Gideonsbende als de werkgroepen zijn samengesteld uit regionale vertegenwoordigers, van niveau commandant tot brandwacht, uit een aantal korpsen in de regio. Onder deze korpsen ook het Helmondse. Leden van de ondernemingsraad zijn vertegenwoordigd in de Gideonsbende. Uiteraard zal tussen de ondernemingsraad en de WOR-bestuurder, alvorens tot definitieve implementatie wordt overgegaan, overleg worden gepleegd. De ambitie van brandweer Helmond is om in het derde kwartaal van dit jaar te starten met de pilotfase.

2. Voor een uitruk op maat zijn een tweetal belangrijke selectiecriteria benoemd. Door de brandweer wordt de 'klant' vooropgesteld. Het eerste criterium is dan ook dat de 'klant' niet méér risico mag lopen dan dat wanneer wordt opgetreden met een tankautospuit en een bemanning van zes. Dit is de huidige inzetstandaard. Het tweede criterium is dat de brandweerman/vrouw als individu én binnen een team niet méér risico mag lopen dan thans het geval zou kunnen zijn. Deze criteria zijn randvoorwaarde geweest voor het opstellen van de risicoanalyse en liggen als zodanig ook vast. Vanuit de risicoanalyse is een zogenaamde klussenlijst gedestilleerd. De Gideonsbende heeft zich kunnen vinden in de gehanteerde uitgangspunten en klussenlijst. Aan de hand van de informatie die de meldkamer doorgeeft, maakt de bevelvoerder een afweging om met een tankautospuit en zes brandweerlieden uit te rukken óf hij kiest voor een "Uitruk op Maat". Hierdoor wordt bereikt dat een bevelvoerder in de pilotfase niet in verlegenheid wordt gebracht, immers hij maakt zelf de keuze op basis van zijn inzichten. Het voornemen bestaat om iedere inzet te evalueren. De focus van deze evaluatie ligt op de twee genoemde criteria.
3. Het project uitruk op maat is aangemeld bij de NVBR en is daarmee onderdeel van het landelijk onderzoek. Te uwer informatie kan gemeld worden dat vanuit de projectgroep contacten zijn gelegd met de NVBR die er uiteindelijk toe hebben geleid dat de NVBR zich heeft voorgenomen om een landelijke paraplu in te richten. Concrete invulling hiervan laat nog op zich wachten. De NVBR heeft haar inventarisatie onlangs overhandigd aan de minister van Veiligheid en Justitie.
4. Bij de inrichting van de projectstructuur is heel nadrukkelijk rekening gehouden met medezeggenschap. Vandaar dat is gezocht naar een brede betrokkenheid. De projectgroep heeft enkel kaders bepaald en de werkgroepen gevraagd om met voorstellen ten aanzien van de mogelijke invulling te komen. Helmondse brandweerlieden zijn betrokken bij het selecteren van klussen, opstellen van een risicoanalyse, het voertuig, de evaluatiesystematiek en het opleidingsplan. Ook in de Gideonsbende zijn Helmondse brandweerlieden betrokken. Alle opmerkingen uit werkgroepen en Gideonsbende zijn serieus bezien en waar mogelijk zijn deze ook meegenomen bij de uitwerking van de plannen. Daar waar het niet mogelijk is om opmerkingen te verwerken is een terugkoppeling gegeven over de reden hiervan.
5. Voorop moet worden gesteld is dat tijdwinst geen doelstelling van het project is. Voor de Helmondse (beroeps) brandweer zal in beginsel dan ook geen grote tijdwinst kunnen worden geboekt. Als al tijdwinst te behalen is, dan is dat omdat redelijkerwijs kan worden aangenomen dat een kleiner voertuig wat wendbaarder in het verkeer is dan een tankautospuit. Bij vrijwillige brandweerkorpsen, Uitruk op Maat is immers een regionaal project, zou tijdwinst kunnen bestaan uit het feit dat kan worden uitgerukt wanneer de eerste vier vrijwilligers van thuis of werk zijn opgekomen in plaats van de zes nu. Vanuit een risicoanalyse is een vertaling gemaakt naar een select aantal klussen waarvoor "Uitruk op Maat" kan worden ingezet. Uit deze vertaling blijkt dat ongeveer 90% van de incidenten waarvoor brandweer Helmond uitrukt met minder mensen en kleiner materieel kan worden bestreden. Bij de risicoanalyse is heel nadrukkelijk de veilige kant gehanteerd. Gelet op de geselecteerde klussen ligt het dan ook niet in de lijn der verwachtingen dat er opgetreden moet worden waarbij gevaar bestaat voor de 'klant' en/of de brandweerman/-vrouw. Indien onverhoopt blijkt dat de te klaren klus groter is dan aanvankelijk werd ingeschat, dan zal opschaling plaatsvinden zoals dat thans ook binnen de standaard procedures plaatsvindt: bij melding al opschalen door de meldkamer, door de bevelvoerder tijdens het aanrijden of bij aankomst ter plaatse. Dit laat onverlet dat het eerst aankomende voertuig, ongeacht samenstelling en omvang, altijd start met een

- verkenning. De opkomsttijd van het tweede voertuig zal dus niet langer op zich laten wachten dan thans het geval is.
6. Ook binnen het huidige bedrijfsmodel bestaan risico's voor burger en brandweerlieden, redelijkerwijs zijn deze risico's niet uit te bannen. De inspanning van de brandweer richt zich dan ook op het beperken en beheersen van deze risico's, ook binnen het huidige bedrijfsmodel. Zoals reeds gesteld is ruim aandacht besteedt aan een grondige en breed gedragen risicoanalyse. Deze analyse is opgesteld vanuit zowel klantperspectief als het intern perspectief en heeft als basis gediend voor het selecteren van klussen waarvoor "Uitruk op Maat" ingezet zou kunnen worden. Daarbij is nadrukkelijk de veilige kant gehanteerd voor zowel de 'klant' als de brandweerlieden. De werkgroep Personeel schrijft op dit moment aan een opleidingsplan waarbij thema's als veiligheid en risicobewustzijn voor brandweerlieden een zéér dominante rol spelen. De opleiding als bedoeld in dit plan is aanvullend op de reguliere opleiding tot brandwacht en bevelvoerder. Tot slot wordt iedere inzet geëvalueerd. Indien uit deze evaluaties blijkt dat er noodzaak is tot bijstelling, dan bestaat daarvoor ruimte.
 7. Gedurende de pilot zal iedere inzet wordt geëvalueerd. Hiervoor is een uitgebreid instrument opgezet. Uit de risicoanalyse blijkt niet dat er grote risico's bestaan voor de geselecteerde klussen. Indien blijkt dat risico's niet goed zijn ingeschat dan bestaat ruimte voor bijstelling. Mocht zich onverhoopt deze situatie voor doen, dan kan via de reguliere opschaling om versterking worden gevraagd. Deze systematiek is gelijk aan die binnen het huidige bedrijfsmodel. Nadat het incident meester is, zal in de nazorgfase worden bezien of Uitruk op Maat bijstelling behoeft. Binnen de pilot bestaat uitdrukkelijk de ruimte om bij te stellen indien daar noodzaak voor is. Voordat wordt gestart met de pilot zal eenieder zich moeten committeren aan Uitruk op Maat, zover dat thans nog niet het geval is. Daarmee wordt Uitruk op Maat een gezamenlijke verantwoordelijkheid. De Wet veiligheidsregio's stelt dat het college van burgemeester en wethouders is belast met de organisatie van de brandweezorg en daarvoor dus ook verantwoordelijk is.
 8. Zoals reeds eerder gesteld wordt iedere inzet geëvalueerd. Daarnaast zal na de duur van één jaar een algemene evaluatie plaatsvinden. Ook bij de evaluatie zal de werkvloer betrokken zijn. Voor de evaluatie is immers input nodig van de werkvloer. Vragen als hoe zijn de ervaringen, hoe wordt de veiligheid van brandweerlieden ervaren, werken de procedures ook in de praktijk, etcetera zullen daarbij centraal staan. De bereidheid om de uitkomsten te delen bestaat zeer zeker. Indien gewenst kunnen wij u de resultaten te zijner tijd doen toekomen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

*Burgemeester en wethouders van Helmond,
De burgemeester, de secretaris,
Drs. A.A.M. Jacobs. A.A.M. Marneffe RA.*